

Ångfartyget Boxholm II

*«Byggt i Kristianstad när seklet var ungt
en skönhet i svart blev hon som få
och fastän hon slitit och arbetat tungt
sin skönhet har båten bevarat ändå»*

Ångbåtens Vänner

Bildad 1982

«Föreningen skall verka för att ångfartyget Boxholm II fortsättningsvis skall kunna befara sjön Sommen, vara vedeldad och fortsättningsvis kunna betjäna bygden kring sjön Sommen såsom den hittills gjort.»

Ångbåtsepoken är i alla fall inte riktigt slut. Än tuffar ett 15-tal passagerarbåtar omkring i svenska farvatten eller i några av sjöarna. En av dom är just gamla «II:an» snart 80-årig skönhet i svart och vitt på den sägenomspunna djupvattenssjön Sommen på gränsen mellan Småland och Östergötland. Bara sjön i sig själv är värd en mäsas, en ångbåtstur med Boxholm II är en upplevelse.

Men en ångbåt drivs inte framåt enbart med idealitet och kokande vatten. Det fodras mer därtill . . .

Kanske kan just Din insats hjälpa till att hålla ångan uppe på kanske det sista vedeldade passagerarfartyget i Sverige. Föreningen har f.n. omkring 160 medlemmar.

Ring 0142/510 00 och boka tur med

S/S BOXHOLM II

HB Ångbåtstrafiken, Fällhagsväg. 44
590 10 Boxholm

tycker föreningens ordf. Gunnar Ulfsbo

Fyra ångbåtsvänner Gunnar o. Per Ulfso, Bo Ode och Nils Peterson sjunger ångbåtens lov på melodin Waxholm 1:an . . .

Vi går ombord nu på Boxholm 2:an
vi lägger ut om en liten stund
och kapten Hektor får väldigt sjå han
att hålla undan för alla grund.

Man riktigt känner med hela kroppen
hur trivselvärmén finns här ombord
att åka ångbåt det är ju toppen
kan ej beskrivas med ord.

För när ångbåtens vänner de tar sej en tur
då är det fullsatt förstås
för se ångbåten tuffar i ur och i skur
vill Du ha sjöluft och spänning så följ med oss . . .

**En kärleksförklaring
Av
Irving Lindholm
Norrköping**

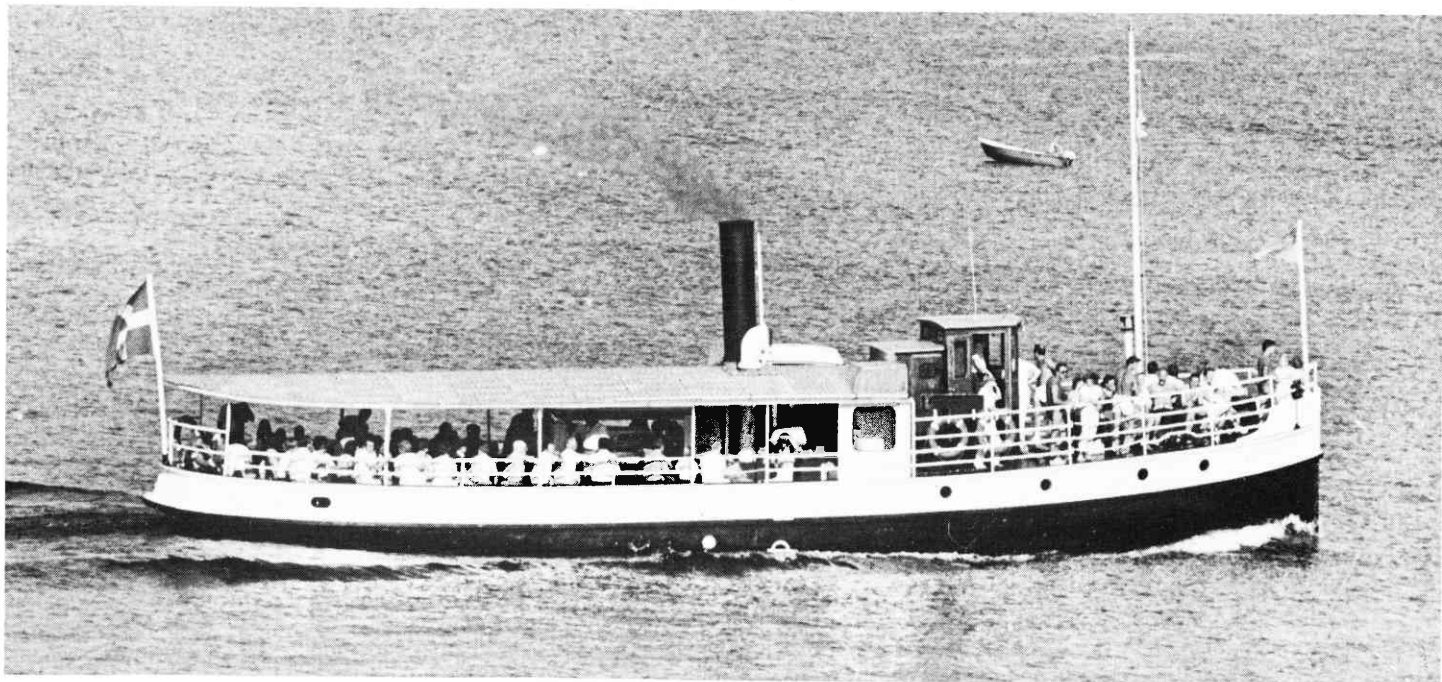
Min faiblesse för gamla damer gör att jag är djupt förälskad i den nu 80-åriga damen Boxholm II – fartyg är ju dessbättre alltid femininer.

Alltsedan vi träffades en vårdag 1966 har hon en stor plats i mitt hjärta och där kommer hon att finnas i hela mitt liv. Vi får hoppas att inte hon likt Carl Johan får ligga och dö i en tyst vik av Sommen – ve och fasa. Hon får i alla fall inte lämna Sommen, det finns det papper på. Det troliga är, med tanke på hennes spänst, att hon överlever många av oss som läser dessa förälskade rader.

Vad är det nu som är så fantastiskt med den gamla damen? Exteriört är hon lite säregen med sin svrt-vita färg, men vacker. Interiört är hon, främst i maskinrummet, en skapelse från den tid då man lade ned möda på att göra något så prosaiskt som en ångmaskin vacker. Något som alltid förundrat mig är hennes tysta gång. När hon plöjer ett spegelblankt Sommenvatten är det bara det försynta och mjuka ljudet när fören bryter vattenytan som hörs. Och så plinget från maskintelegrafan när skepparen ger order till maskinisten om fram eller back i maskinen.

Så sluter jag ögonen och minns: Vi hade lämnat turister i Norra Vi och skulle gå mot Laxberg. Det var högsommar, eftermiddagssoolen stod fortfarande högt. Jag lade mig på en filt i aktern, precis vid flaggen. Där somnade jag så skönt till det mjuka, dova dunk som kan förnimmas så här långt akterut. Sven-Olof och Rune väcker mig vid Blåvik. Kaffet var klart och vi njöt det på fördäck alltmedan solen fortfarande dröjde kvar. En av sommar-Sommens vidunderliga dagar . . .

Vi, Dina vänner kring sjön Sommen står bugande när Du går förbi i sjön Sommens förtrollande värld.

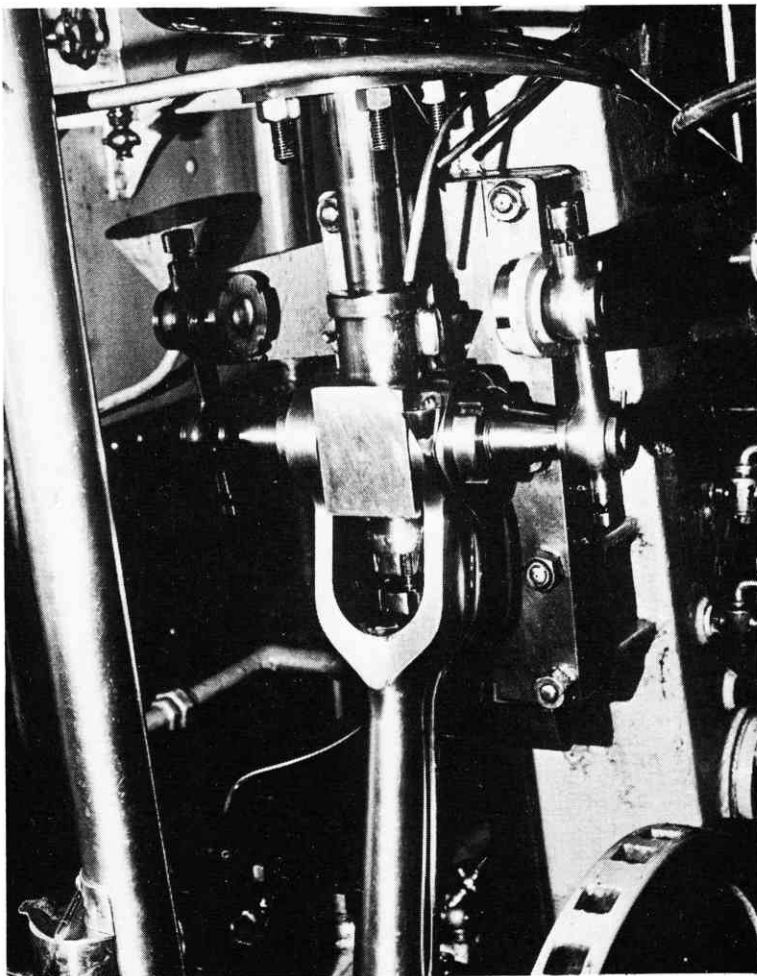

Foto: Nils Peterson

S/S Boxholm II 1904 – 1984

kallas Sveriges sista vedeldade passagerarfartyg. Byggt vid Ljunggrens Mekaniska Verkstad i Kristianstad 1904. Hopmonterad vid Sommens strand. Premiärtur den 10 juli 1904.

Byggt som pråm- och timmerdragare för Boxholms Bolags räkning. Akterskeppet ombyggt 1922 och försett med sittplatser. Sedan 1966 enbart passagerarfartyg. Fasta turer, de s.k. Torgturerna samt beställnings- trafik.

S/S Boxholm II

80 år

DATA: Längd ö.a 20,3 m. Bredd 4,46 m. Depl. 37 ton. Djup 1,90 m, 85 hkr kompond-maskin, panna av skotsk typ, ångtryck 7,5 kg, prop.varv 160 – 180. Maxfart 9 – 10 knop. Max 116 personer. Besättning: 3 man.

Såväl maskin som panna original sedan 1904. Järnskov. Ägare sedan 1 Januari 1982 Rune Hektor, Boxholm samt Sven Olov Sjöberg, Hovetorp, Torpa. Hemmahamn: Rödjenäs (Laxberg), Boxholm i Boxholmsfjärden intill Svartåns utlopp ur sjön Sommen (avtagsväg från Malexandervägen söder Boxholm). Tidigare befälhavare: Adolf Sjöberg, Frithiof Andersson, J. A. Sjögren, Erik Andersson (sistnämnde med nära 57 tjänsteår ombord). Sedan 1975 Rune Hektor.

Foto: Nils Peterson

Sekreteraren har ordet

Att vara sekreterare i Ångbåtens Vänner är stimulerande på flera sätt. Inte minst tack vare den respons som föreningen mött i bygden. Medlemsantalet är nu omkring 160 och stiger så sakta. Fördelade på en mängd platser runt om i landet.

Det här med spridningen kan ha sina problem. Vi träffas kanske bara en gång om året – på årsmötet och då kan önskemålen bli många. Styrelsen gör dock sitt bästa för att beakta medlemmarnas åsikter. Att tillgodose *alla* önskningar är omöjligt. Vi tvingas prioritera som det heter. I fjol klarade föreningen inglasningen, i år stod radioanläggningen på tur och plädarna för kalla kvällsturer. 1984 bygger vi på med en kommunikationsradio och rejäla tavlor vid ångbåtsbryggorna. På litet sikt «måste» vi byta ut de gamla livbältena ombord mot nya flytvästar. Så problem finns att lösa.

90 turer 1982 och nästan 130 i år är ett fint resultat för ångbåtsbolagets pojkar, Rune och Sven-Olof. Det gläder oss som stöttar dem. Söndagsturerna för allmänheten i ÅB-regi kommer vi att fortsätta med även i år och så kommer medlemsturen tillbaka liksom en speciell *jubileumstur* (Annandag Pingst 11 juni). Tvåan fyller ju 80 i år . . .

Vill Du veta mer om verksamheten, ring då Gunnar Ulfsbo 100 90, Gunnar Kronström 126 45 eller Bo Ode 110 86, samtliga inom 0140-området.

Vi ställer gärna upp till Din tjänst.

. . . och Du glöm inte **MEDLEMSTUREN**

*onsd. 8 augusti kl. 19.00 från hamnen i Tranås.
Ring 0140/126 45*

Bo Ode

Hallå där Gunnar Kronström

Kö som oftast till Å. V:s söndagsturer

Det är ju Du som sålt biljetterna till våra ångbåtsturer i fjol? Kommer Du att göra detta i år också? Jaha, jag hoppas att Galleri Konstgården på Storgatan får förtroendet även 1984. Roligt att få träffa förväntansfulla resenärer och ännu roligare att få möta dem igen, nöjda och belåtna med turen.

Naturligtvis litet jobbigt och snärjigt ibland. Oroliga «förstagångsresenärer» ringer och frågar vad man skall ha på sig och om båten är varm eller kall osv. Speciellt minns jag en pensionsgrupp från Ödeshög, som var ett verkligen kul gäng att träffa.

Du Gunnar, en del har ringt och inte träffat Dig? Jo, det kan tänkas. När Galleriet har stängt (vanlig affärstid) så händer det att jag och familjen tar vår tillflykt till segelbåten på sjön Sommen men i de flesta fall har det funnits biljetter vid ångbåten resdagen, om man är där i god tid.

Tråkigast har varit att vi behövt säga nej till en del resenärer. Båten tar bara 116 personer och det är inget att göra åt.

Om lasterna
känns tunga...

Vänd Dig till oss

Målning
och
golvbeläggning
under ansvar

Spektrum

STURES FÄRGHALL
FÄRG • VÄGG • GOLV • PARFYM
STORGATAN 36 TRANÅS • TELEFON 0140/142 50

MEDELEM AV
MÅLAREMÄSTARNAS
RIKSFÖRENING

Det driftssäkra röret!

Det finns många egenskaper hos trä som fortfarande ofta gör materialet överlägset i t.ex. rör och tuber. Trä rostar t.ex. inte och faller heller inte ut några andra ämnen i vattnet. Trä har ingen längdförändring. Trä isolerar. Trärör byggs kontinuerligt och utan skarvar som kan läcka eller packningar som behöver bytas. Trä bevaras av vatten. Läger du ihop de här egenskaperna har du driftssäkerheten. Den förklarar varför det fortfarande finns många trärör från sekel-

skiftet i drift. Och den förklarar varför t.ex. processindustri och kraftverk köper trärör i ökad omfattning. Användningsområdena är många. Det du ser på bilden är en sjöledning för "magpumpning" av Brunnsviken i Stockholm.

Hör med oss om trärör! Vi har tillverkat dom sedan 30-talet.

BOXHOLM

Boxholms AB · 590 10 Boxholm
Tel. 0142-51000

Vad gör du den dag du behöver pengar?

TV:n kan slockna. Tvättmaskin stanna. Växellådan rasa ihop.
Överraskningar kan leda till extra utgifter.
Ett bra sätt att vara förutseende är att vara kund på Sparbanken.

Välkommen in!

Sparbanken

O.HOJ!

Tryckimpregnerad golvtrall, korrugerad takplast, fritidsmöbler, blomlådor, trädgårdsredskap, stegar, torvmull samt allt övrigt byggmaterial handlar Ni alltid bäst hos oss.

R Byggnadsvaror

Industrigatan 2 - Tel. 0140/100 90

träffpunkten för byggfolk

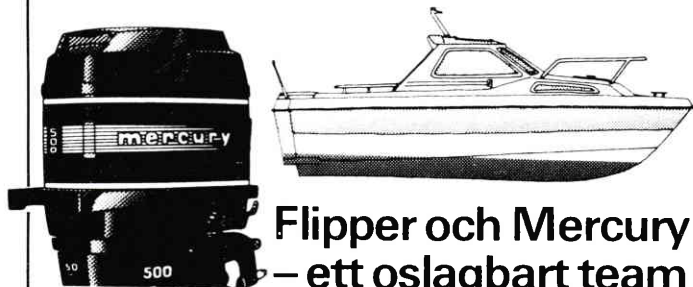
Kom ikäg!

Det är billigt att hyra

.Jonsereds presentningar

Nederlag hos: AB D Johansons Byggnadsvaror

**Vi säljer inte ångbåtar
– men 84 års båt och motor
till Sveriges lägsta pris**

**Flipper och Mercury
– ett oslagbart team**

HUGES MARINA

Hamnen · Tranås · Tel. 0140/115 90. 182 00

**Östgötabanken –
personlig service,
snabba besked
och bra villkor.**

ÖSTGÖTABANKEN
Boxholm

Turlista för den s.k. torgturen

Fredagar fr.o.m. 29/6 t.o.m. 17/8 1984

Från Idebo (Norra Vi-fjärden)	07.00
via Sånna brygga till Malexander	08.00
Fortsätter till Svensbo, Färjan, Fiskarp o. Liljeholmen till Tranås hamn	09.45
Uppehåll till	14.00
Från Tranås hamn	14.00
Bryggorna i omvänd ordning. Till Malexander (baduppehåll 45 min.)	ca 16.45
Från Malexander	ca 17.30
Åter i Tranås hamn	ca 19.30
PS. Båten saknar f.n. servering.	

Biljettpris till eller från Tranås

Idebo, Sånna, Malexander	ToR 40:–
.....	Enkel 20:–
Svensbo	ToR 25:–
.....	Enkel 15:–
Färjan och Liljeholmen	ToR 15:–
.....	Enkel 10:–

Att observera: Rundturen kl. 14.00 från Tranås hamn kan vid vackert väder snabbt bli fullbokad redan efter båtens ankomst 9.45. I extrema fall är båten fullbelagd redan vid ankomsten till Tranås och kan då icke ta passagerare från Tranås.

Prislista för beställningstrafik 1984

3 timmars kryssning 1.200:–

Därefter:

Tillägg av timmar 200:–/tim.

Avbeställningsavgift 300:–.

Förfrågning och bokning tel. 0142/510 00.

Rundtursnyhet

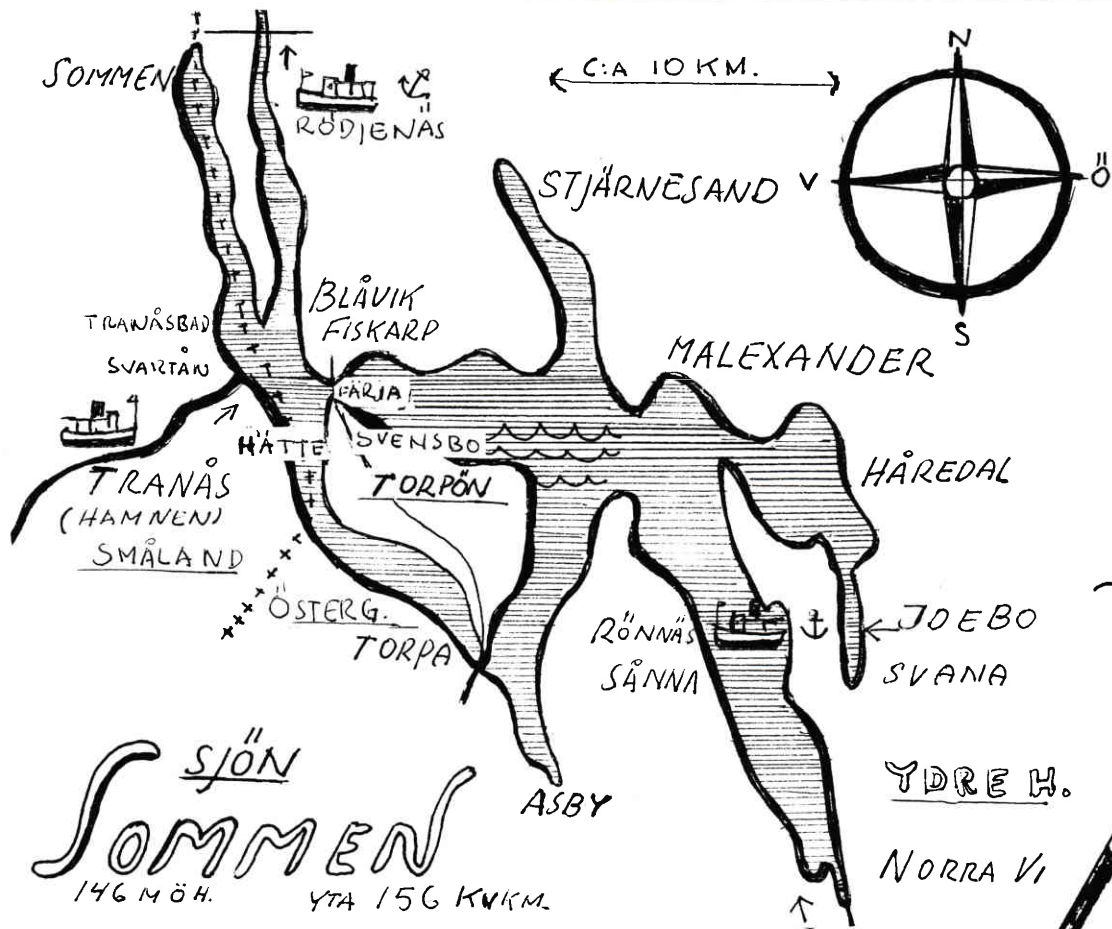
2 tim. kryssningar från Hätte och Malexander. Torsdagar fr.o.m. 5 juli t.o.m. 16 aug. Från Hätte kl. 10.00. Från Malexander kl. 14.00. Pris 25 kr. Biljetter på båten.

Ångbåtens Vänner planerar att göra följande turer för allmänheten:

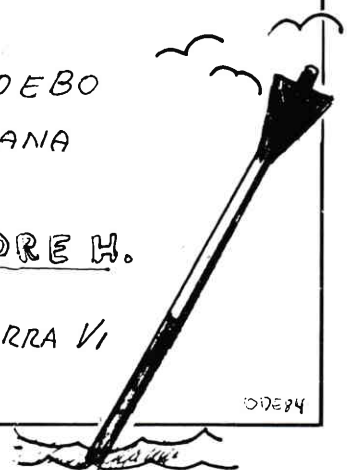
11/6, 1/7, 8/7, 15/7, 22/7, 29/7.

OBS! Turen 29/7 är planerad till Bodafesten, avgång ca 11.30 från hamnen. Samtliga turer söndagar kl. 15.00 fr.

Tranås. Reservation för ändringar, se ortspresen. Biljettbest. 0140/126 45 (affärstid).

SJÖN
SOMMEN
 146 M Ö.H.   YTA 156 KWKM.

*«Gamla tvåan i säkra händer
det är ju farkosten numro ett
och när hon smyger längs Sommens stränder
är hon det skönaste man har sett.*

*Må hon bevaras i Sommens vatten
på detta tummar var ångbåtsvän
så må den snurras styrhyttsratten
i många hundra år än . . .»*